

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TARPTAUTINIŲ SANTYKIŲ IR EUROPOS SĄJUNGOS GRUPĖ
PAŽYMA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYSTOMOJO BENDRADARBIAVIMO IR HUMANITARINĖS
PAGALBOS ĮSTATYMO NR. XII-311 6, 7, 8, 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 13 STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO IR SUSIJUSIO LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO
(TAP-20-1613, 20-1614; TAIS NR. 20-12690, 20-12691)**

2020-09-28 Nr. NV-2611

Vilnius

1. Projekto rengėjas. Užsienio reikalų ministerija.

2. Projekto tikslas. Teikiamas projektas, patikslintas pagal Finansų ministerijos ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas. Projektu siekiama patobulinti esamą vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos politikos teisinį reglamentavimą, kuris sudarys prielaidas ir sąlygas Lietuvai vykdyti tarptautinius įsipareigojimus, įgyvendinti nacionalinius interesus atitinkančius vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos politikos kokybinius ir kiekybinius pokyčius, taip pat paskatins valdžios institucijų, nevyriausybinių organizacijų ir verslo įsitraukimą į vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos veiklas.

3. Dabartinė situacija.

- Esama vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos teikimo klausimus reglamentuojanti įstatyminė bazė nepritaikyta nuolat kintančiam tarptautiniam kontekstui.
- Nesukuriamos sąlygos ir prielaidos vykdyti tarptautinį įsipareigojimą ir iki 2030 metų oficialiai paramai vystymuisi (OPV) skirti ne mažiau kaip 0,33 proc. BNP.
- Esama sistema neįgalina sistemiškai ir veiksmingai reaguoti į nenumatytus išorinius iššūkius (COVID-19 pandemija, įvykiai Baltarusijoje ir kt.)

4. Projekto esmė. Projektu siūloma:

- Įtvirtinti lankstų (su metiniu biudžeto ciklu nesusietą) ir tarptautiniam kontekstui pritaikytą dvišalės Vystomojo bendradarbiavimo ir humanitarinės pagalbos teikimo mechanizmą, kurio pagrindą sudaro Fondas.
- Steigti Fondą, kurio esmę sudaro sąskaita banke, kuriai netaikomi metinio biudžeto ciklo reikalavimai. Lietuvoje remiantis analogišku principu veiklą pradeda Nevyriausybinių organizacijų fondas, analogišku principu paremta ir ES patikos fondų veikla.
- Institucijoms ir ekspertams vienodomis sąlygomis konkuruoti su užsienio šalių institucijomis ir ekspertais dėl tarptautinių projektų laimėjimo.
- Spręsti daugiašalės ir dvišalės paramos, kuri generuoja didžiausią ekonominę ir politinę grąžą, tačiau tesudaro apie 19 proc. nuo bendros OPV disbalanso klausimą (preliminariais duomenimis 2019 m. Lietuvos daugiašalė OPV siekė 41, o dvišalė - 11 mln. eurų).
- Įstatymo įsigaliojimas numatytas 2021 m. kovo 1 d.
- Fondo veikla valstybės biudžeto lėšomis pradės vykdyti nuo 2022 metų sausio 1 d.
- Vyriausybė ar jos įgaliota institucija ir užsienio reikalų ministras iki 2021 m. vasario 28 d. priims šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

5. Derinimas. Pirminis projektas derintas su visomis suinteresuotomis institucijomis. Teisingumo ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Specialiųjų tyrimų tarnyba ir Nacionalinė nevyriausybinių vystomojo bendradarbiavimo organizacijų platforma (toliau – NNVBOP) pateikė pastabų ir siūlymų, į kurių didžiąją dalį buvo atsižvelgta patikslinus projektą, o likusios pastabos ir siūlymai suderinti darbo tvarka. Neatsižvelgta į dalį NNVBOP pastabų ir siūlymų, o argumentai pateikti derinimo pažymoje. Patikslintas Įstatymo projektas su Finansų ministerija ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe suderintas darbo tvarka.

6. Atitiktis Vyriausybės programai. Projektai tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

7. Dalykinio vertinimo išvada. Siūloma projektus svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje, apsvarsčius Tarpinstituciniame pasitarime.

Tarptautinių santykių ir ES grupės patarėja
tel. 870663830, el. p.

Ingrida Kutkienė